

Gulsot hos nyfødte

Hvad er gulsot?

Gulsot er en tilstand, hvor barnet får et gulligt skær i huden. Det starter i ansigtet og breder sig ned ad kroppen.

Gulsot skyldes enten:

at leveren er umoden og derfor producerer for lidt af det enzym, der hjælper med at nedbryde bilirubin eller en forhøjet bilirubinproduktion, f.eks. pga. uforlidelighed mellem mors og barns blod eller infektion. Bilirubin er et nedbrydningsprodukt fra de røde blodlegemer. Det ophobes i blodet og aflejres i huden, hvor det ses som den gule farve.

60 % af alle nyfødte børn udvikler synlig gulsot. I de fleste tilfælde forsvinder det igen uden behandling.

De fleste for tidligt fødte børn udvikler gulsot pga. leverens umodenhed.

Gulsot viser sig oftest omkring 2.-4. dag og kan tiltage i de næste dage. Der er ingen sammenhæng mellem den gulsot, nyfødte og voksne får.

Hvordan opdages gulsot?

Er jeres barn gult i huden, skal I/vi holde øje med:

- hvor gul kroppen er
- om barnet er sløvt. For et barn født til tiden vurderes, om barnet kan holde sig vågen og spise gode måltider ved brystet.
- om barnet har vandladninger svarende til antal levedage/alder.

Mængden af bilirubin i blodet bliver undersøgt ved hjælp af bili-check, der måler på barnets pande (barnet mærker ikke noget) og/eller ved blodprøve i barnets hæl. Er bilirubinmængden i blodet for høj, skal jeres barn i lysbehandling.

Hvordan foregår lysbehandling?

Lyset er lysstofrør med en bestemt bølgelængde, som medvirker til nedbrydning af bilirubin.

Hvor længe skal barnet ligge i lys? Det er normalt, at barnet ligger 2 døgn i lys. Specielt for tidligt fødte børn vil have brug for længere tids behandling. Det er også normalt, at lysbehandlingen bliver gentaget. En blodprøve afgør, hvornår jeres barn afslutter lysbehandlingen. Efter endt behandling bliver der taget en ny blodprøve for at se, om leveren nu selv kan klare nedbrydningen af bilirubine.

Hvor meget skal barnet ligge i lys?

Når jeres barn er i lysbehandling, er det vigtigt, at det ligger i lys så meget som muligt. Barnet må dog gerne komme ud i forbindelse med måltiderne eller for at ligge hud mod hud. Hvor lang tid barnet må være ude, afhænger af hvor høj bilirubinværdien er og barnets alder. Snak med personalet om det.

Mad til barnet

Det er vigtigt, at barnet får væske nok for at udskille bilirubinet og erstatte det, barnet mister ved fordampning.

Du kan amme i den udstrækning, som barnet har kræfter til.

Derudover er det normalt nødvendigt at give ekstra mælk enten via sonde eller på kop.

Det er vigtigt, at så stor en overflade af barnets krop som muligt bliver belyst for at få omdannet mest muligt bilirubin. Jeres barn ligger derfor afklædt med ble på i enten vugge eller kuvøse.

Lysbehandlingen kan være:

at barnet ligger på et lys-lagen i vugge eller kuvøse at barnet ligger under et lysapparat både lys-lagen og lysapparat

- Barnet har en stofbrille på for at beskytte øjnene.
- Barnet får lys på den del af kroppen, som vender mod lyset.
- Når barnet er på overvågning, eller I holder øje med det, må barnet ligge på siden eller maven. Ellers skal barnet ligge på ryggen.

Barnet får målt temperatur 3 gange i døgnet og vejes normalt dagligt.

Hvor længe skal barnet ligge i lys?

Det er normalt, at barnet ligger 2 døgn i lys. Specielt for tidligt fødte børn vil have brug for længere tids behandling. Det er også normalt, at lysbehandlingen bliver gentaget. En blodprøve afgør, hvornår jeres barn afslutter lysbehandlingen. Efter endt behandling bliver der taget en ny blodprøve for at se, om leveren nu selv kan klare nedbrydningen af bilirubin.

Hvor meget skal barnet ligge i lys?

Når jeres barn er i lysbehandling, er det vigtigt, at det ligger i lys så meget som muligt. Barnet må dog gerne komme ud i forbindelse med måltiderne eller for at ligge hud mod hud. Hvor lang tid barnet må være ude, afhænger af hvor høj bilirubinværdien er og barnets alder. Snak med personalet om det.

Mad til barnet

Det er vigtigt, at barnet får væske nok for at udskille bilirubinet og erstatte det, barnet mister ved fordampning.

Du kan amme i den udstrækning, som barnet har kræfter til. Derudover er det normalt nødvendigt at give ekstra mælk enten via sonde eller på kop.

Med venlig hilsen Personalet